

Raport podsumowujący wynik konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2021 - 2025.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna w formie zbierania uwag i opinii w postaci papierowej oraz elektronicznej, w okresie od 9 września 2021 roku do 23 września 2021 roku, można było zgłaszać uwagi i opinie dotyczące projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2021 - 2025.

W okresie tym, projekt uchwały dostępny był:

- na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w zakładce: Konsultacje,
- na stronie internetowej Cieszyna, w zakładce: Aktualności.

W wydaniu „Wiadomości Ratuszowych” z 10 września 2021 roku opublikowana została informacja o konsultacjach projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2021 - 2025.

Uwagi i opinie można było złożyć w formie:

- elektronicznej, przysyłając wypełniony formularz konsultacyjny na adres: specjalisci@mops.cieszyn.pl
- papierowej, składając wypełniony formularz konsultacyjny w Biurze Podawczym Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

W wyznaczonym terminie wpłynęła 1 opinia w sprawie ww. projektu uchwały.

Zestawienie wniesionych uwag wraz z odniesieniem się do nich:

L.dz.	Treść uwagi/opinii	Stanowisko Burmistrza Miasta
1.	Strategia jest zbyt ogólnikowa w zakresie działań przypisanych poszczególnym celom, w efekcie nie wiadomo jakie działania pomocowe zostaną zaprojektowane i realizowane w przyszłości. Ponadto trudno oszacować ich koszty. Stanowisko NIK jest w tej kwestii jednoznaczne, podobnie jak i stwierdzenie, że większość gmin uchwała strategię tylko po to aby wywiązać się z ustawowego obowiązku.	Uwaga nie została uwzględniona. Działania w dokumencie strategicznym są określone na poziomie ogólnym, aby uwzględnić tempo zmian społecznych.
2.	Misja: Misja powinna być ambitna i w żaden sposób nie powinna być ograniczana. Proponuję usunięcie zapisu: w miarę możliwości i potrzeb, który jest zapisem ograniczającym i typowo asekuracyjnym.	Uwaga nie została uwzględniona. Misja wskazuje kierunki działań poprzez określenie granic, w których zawarte są wybory strategiczne.
3.	PROGNOZA ZMIAN: prognoza zmian wymaga przerehabilitacji, a przede wszystkim dopracowania. W prognozie na 6 punktów, aż siedmiokrotnie użyto sformułowania: „w wyniku podjętych działań”. Zbędne są powtórzenia w każdym z sześciu punktów określających rezultat. Problemem jest, iż przedstawiona prognoza zmian w żaden sposób nie konkretyzuje, co faktycznie się zmieni i czy zakładane cele strategiczne zostaną osiągnięte. Prognozuje się, że „w wyniku podjętych działań nastąpi wzmocnienie działań w ramach trzech obszarów tj. w obszarze wsparcia rodzin, przeciwdziałania przemocy, przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności – jaki	Uwaga została częściowo uwzględniona. Przerehabilitowano punkty dotyczące prognozowanych zmian objętych Strategią.

	<p>będzie efekt tego wzmocnienia? Niewątpliwie należałoby bardziej opisowo potraktować prognozę zmian, chociażby w oparciu o projektowane działania w poszczególnych celach szczegółowych. Problemem jest jednak zbyt duża ogólnikowość strategii w tym zakresie, opracowanej jedynie po to aby spełnić ustawowy obowiązek. Jeżeli nie wiadomo jakie będą rezultaty i czy wyznaczone cele zostaną osiągnięte można dojść do konkluzji, że cała Strategia jest bezwartościowym dokumentem.</p>	
4.	<p>RAMY FINANSOWE: Środki finansowe w kwocie 11 000 000,00 zł, które planuje się przeznaczyć na realizację Strategii są niewystarczające na realizację ogólnie określonych działań pomocowych w obszarach problemowych. Wskazana kwota najprawdopodobniej nie wystarczy nawet na realizację Strategii w jednym roku, a co dopiero w okresie pięciu lat. Już same dopłaty do pobytu osób starszych w DSS to około 3 500 000,00, co w ciągu 5 lat oznacza wydatek rządu 17 500 000,00 zł. Niewątpliwie koszty realizacji SRPS Miasta Cieszyna należy urealnić. Najlepszym i najbardziej przejrzystym rozwiązaniem byłoby zaplanowanie środków finansowych na realizację zadań dla każdego obszaru problemowego, a już na pewno na każdy rok obowiązywania programu. Inne gminy prognozy do ram finansowych Strategii rozwiązywania Problemów społecznych sporządzają w oparciu o dane dotyczące wysokości środków finansowych przeznaczonych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie miasta, pochodząc z oceny zasobów pomocy społecznej, zwiększone o wskaźnik 2,5% w skali roku (np. Ramy finansowe SRPS Opola i SRPS Miasta Sieradza). Oczywiście w ramach finansowych sporządzono prognozę finansowania Strategii w każdym roku jej obowiązywania. W przypadku Cieszyna ocena zasobów pomocy społecznej przewiduje spadek środków finansowych na pomoc społeczną w 2021 w stosunku do roku poprzedzającego, pomimo tego jest właściwym punktem odniesienia do określania ram finansowych.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Zaplanowane środki w wysokości 11.000000,00 zł uwzględniają działania zawarte w Strategii. Ramy finansowe zostały określone zgodnie z zasadą wskazaną przez Wydział Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Przy określaniu ram finansowych niemożliwe jest wykorzystanie danych z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, gdyż w OZPS są zawarte wszystkie wydatki na realizację zadań w pomocy społecznej, a w Strategii wyłącznie działania wynikające z dodatkowych zadań, które będą podejmowane w obszarze pomocy społecznej (bez zadań obowiązkowych gminy w obszarze pomocy społecznej).</p>
5.	<p>WSKAŹNIKI: wymagają dopracowania, nie wiadomo czy dopisane wskaźniki liczbowe dotyczą roku, czy perspektywy pięcioletniej. Uważam, że dla ewaluacji istotne znaczenie ma liczba nowych form pomocy/programów, a nie sama liczba form pomocy/programów. Punkt wyjścia jest ważny, bo jeżeli przez cały czas realizacji strategii będą realizowane np. 3 programy w zakresie oparcia środowiskowego i nie powstaną żadne nowe programy, to cel został osiągnięty, pomimo całkowitej stagnacji.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Wskaźniki odnoszą się do całego okresu obowiązywania Strategii, tj. od 2021-2025, co wynika z opisu tabel.</p>
6.	<p>W spisie treści zupełnie zbędne jest wyliczenie ustaw z obszaru polityki społecznej (3.1-3.11), które ponownie są wymienione w treści Rozdziału. 1 Podstawy prawne Strategii.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Wyliczenie ustaw jest zasadne, ma charakter porządkujący.</p>
7.	<p>W treści Rozdziału 2 zbędne są rozszerzone informacje na temat Programów, z którymi Strategia jest zgodna. Ich wymienienie w zupełności wystarczy.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Wymienienie Programów jest zasadne, ma charakter porządkujący. Ponadto, treść lokalnej strategii powinna być spójna z założeniami oraz celami opisanymi i wynikającymi z dokumentów wyższej rangi, więc ich przytoczenie jest zasadne.</p>
8.	<p>Rozdział 3 Ustawy z obszaru polityki społecznej – cały rozdział jest zbędny. Ustawy z obszaru polityki społecznej wymieniono w Rozdziale 1 i to wystarczy. Niecelowe jest ich przywoływanie, jak i opisywanie</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Z punktu widzenia MOPS w Cieszynie opis jest zasadny. Opisanie zadań gminy jest potrzebne, ponieważ składają się one na zasoby gminy.</p>

	zadań gminy.	
9.	Ogólna charakterystyka gminy: bardzo nieprofesjonalna. Zawiera informacje niekonieczne istotne z punktu widzenia rozwiązywania problemów społecznych. Na pewno zbędny jest tak szeroki opis ZZOZ Szpitala Śląskiego.	Uwaga nie została uwzględniona. Według MOPS w Cieszynie opis jest zasadny. Zawiera istotne informacje z punktu widzenia Strategii.
10.	Opis MOPS, struktury ośrodka, świadczenia pieniężne i niepieniężne, potem omówienie tych świadczeń (wszystkie rodzaje zasiłków) – zbędny, to wszystko jest na stronie MOPS.	Uwaga nie została uwzględniona. Opis działania Ośrodka jest zasadny, ponieważ stanowi opis zasobów gminy.
11.	Tabele nt. pomocy społecznej, 5 tabel świadczenia z pomocy społecznej od 2015-2019 (po 35 pozycji w każdej) i <u>żadnych wniosków</u> , a te są oczywiste, jeżeli w 2015 świadczenie przyznano 1302 osobom, a w 2019 tylko 533 osobom. Kwota świadczeń w 2015 wynosiła 2.398.130,00 a w 2019 1.374.473,00 – spadek jest widoczny. Niewątpliwie jakieś odniesienie byłoby wskazane. A może warto się zastanowić nad innym sposobem prezentacji tematu niż umieszczanie tych pięciu tabel.	Uwaga nie została uwzględniona. W dokumencie zaprezentowano dane w różnych formach (wykresy, tabele), co jest zgodne z projektowaniem dokumentów strategicznych.
12.	Dodatki mieszkaniowe, zbędna jest informacja komu przysługują, przynajmniej w tym dokumencie. Znowu brak podsumowania i wniosków - warto byłoby zauważyć, że w ciągu 5 lat wysokość środków finansowych na dodatki mieszkaniowe spadła aż o 50 %.	Uwaga nie została uwzględniona. Strategia jest dokumentem ogólnie dostępnym, dlatego informacja dla kogo są przeznaczone dodatki mieszkaniowe jest istotnym elementem Strategii. Z danych liczbowych zawartych w tabelach wynika spadek lub wzrost danego wskaźnika.
13.	Dodatek energetyczny, zbędna informacja, kto może go otrzymać, ponadto warto zauważyć, że jest spadek liczby korzystających.	Uwaga nie została uwzględniona. Strategia jest dokumentem ogólnie dostępnym, dlatego informacja dla kogo są przeznaczone dodatki energetyczne jest istotnym elementem Strategii. Z danych liczbowych zawartych w tabelach wynika spadek lub wzrost danego wskaźnika.
14.	Wątpliwości mam co do celowości zamieszczania tabel dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwrotu środków przez dłużników alimentacyjnych, liczby dłużników alimentacyjnych, wielopunktowych tabel Świadczenia rodzinne i wielu innych, które po dokonaniu analizy można po prostu zastąpić inną formą.	Uwaga nie została uwzględniona. Forma tabelaryczna jest podstawową i najbardziej przejrzystą formą, umożliwiającą porównanie danych.
15.	Opis ubóstwa jako pojęcia w szerszym i węższym znaczeniu, relatywnego, skrajnego, itp. jest zbędny, bo nie ma danych ujmujących ubóstwo w Cieszynie w kontekście wskazanym w opisie. Wykres 5 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa świadczy o malejącej skali problemu.	Uwaga nie została uwzględniona. Jedną z zasad wymaganych przy opracowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych jest opisanie poszczególnych obszarów problemowych. Każdy obszar problemowy został scharakteryzowany w analogiczny sposób: opis problemu, dane liczbowe, odnoszące się do skali problemu oraz zasoby gminy w przedmiotowym zakresie.
16.	Bezrobocie - powinien być opis problemu w Cieszynie, a nie definicje, fazy bezrobocia, konsekwencje według socjologów, skutki, że można rozpatrywać w trzech aspektach. Jeżeli już przywołane są różne aspekty, to należałoby wskazać jak to wygląda w mieście. Lepszym rozwiązaniem byłaby analiza wykresów 6, 7, 8 i 9 i w ramach diagnozy sformułowanie konkretnych wniosków. Dotyczy to również wykresu 10 (liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia) Wniosek: pięciokrotny spadek liczby bezrobotnych z 536 do 102.	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w.
17.	Niepelnosprawność i długotrwała choroba opis powinien zostać sporządzony w odniesieniu do miasta, a nie w myśl ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej. Zbędne są informacje co jest brane pod uwagę przy kwalifikowaniu osób do stopnia niepełnosprawności (spadek ponad dwukrotny liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w.

	społecznej. Rozważyć należy zasadność umieszczenia w Strategii informacji na temat orzeczeń wydanych przez Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w postaci pięciu tabel „Dzieci niepełnosprawne z podziałem na rodzaj niepełnosprawności, wiek i płeć”, co zajmuje 5 stron (56 - 60). Można wybrać inny sposób prezentacji problemu. Informacja na temat zasobów, podobnie jak i w pozostałych obszarach zbyt rozbudowana. Powtarzające się informacje na temat działalności poszczególnych instytucji to doskonały materiał informacyjny do informatora lub na stronę miasta.	
18.	Bezdomność: ustawowe formułki „Adam Lech dzieli uwarunkowania na indywidualne i makroskopowe, lecz dodaje do tego bezpośrednie przyczyny utraty mieszkania. Powody bezdomności też niecelowe jeżeli nie ma diagnozy w tym przedmiocie. Jeżeli podnosi się ten problem wypadałoby wykazać co spowodowało bezdomność osób, które statystycznie zaistniały w Cieszynie. Brak analizy bezdomności, bardziej o stowarzyszeniu i jego działalności nawet od 2012 roku, chociaż diagnoza obejmuje lata 2015-2019. Zasoby to przede wszystkim schronisko i noclegownia, prowadzone przez Stowarzyszenie, a nie samo Stowarzyszenie.	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w.
19.	Uzależnienia i znowu naukowe podejście definicje, rodzaje uzależnień, podejścia psychoterapeutyczne: model biomedyczny, model psychodynamiczny, poznawczo-behawioralny. I po co to wszystko jeżeli nawet skala problemu uzależnień jest nieznana, chociaż zaakcentowano, że bardzo ważne jest rozpoznanie skali problemów na terenie gminy (str.78). Brak diagnozy uzależnień a posłużono się obliczeniami dla gminy Cieszyn na podstawie danych szacunkowych PARPA. Tabela 51 zdarzenia drogowe i ich skutki dotyczy całego Powiatu Cieszyńskiego.	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w.
20.	Przemoc – w zbyt szerokim ujęciu, zbędne opisy rodzajów przemocy.	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w.
21.	Problemy opiekuńczo wychowawcze - w opisie problemu znalazły się socjologiczne wywody na temat rodziny jako grupy osób spokrewnionych , grupy pierwotnej i jej oddziaływania socjalizacyjnego na dziecko ,jest też informacja na temat bezradności jako pojęcia oraz informacja na kim zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych . Spadek liczby rodzin objętych pomocą MOPS 2015 - 252/908, 2019 105/349, rodzin niepełnych objętych pomocą 2015-113/313, 2019 56/155.Rodziny niepełne objęte pomocą MOPS 2015113/313 , a w 2019 56/155, tabela : liczba dzieci, którym udzielono pomocy w formie posiłku w latach 2015-2019 (2015-281, 2019-108 , bez przeprowadzania wywiadu 2015-76, 2019-19).Zasoby znowu opisane w sposób mało konkretny np. COK prowadzenie działalności kulturalnej, wydział sportu kreowanie rozwoju sportu i rekreacji wśród mieszkańców Cieszyna.	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w.
22.	Funkcjonowanie osób starszych: opis obszaru to formułki i regułki. Proces starzenia zdefiniowano w trzech ujęciach, w ujęciu określającym starość jako wiek biologiczny (60 lat - początek starości, wiek psychiczny (poziom funkcjonowania intelektualnego) wiek społeczny określający sytuacje społeczną osób starszych). Potem pojawia się opis procesu starzenia	Uwaga nie została uwzględniona. Opis j.w. W porozumieniu z Cieszyńską Radą Seniorów uwzględniono w czerwcu 2021 roku część uwag do przedmiotowego obszaru.

	<p>w ujęciu medycznym. Z dużym błędem określono udział seniorów w strukturze ludności - 22,5%, faktycznie to już 29 % (OPSN.003.16/2021 - odp. Burmistrza na wniosek Rady Seniorów). Brak informacji o feminizacji i singularyzacji starości w Cieszynie oraz skali podwójnego starzenia – informacje szczególnie istotne dla planowania działań adekwatnych do potrzeb w tym obszarze.</p> <p>Zbędna jest tabela obrazująca skierowania do DSS w całej Polsce – tabelka bez podsumowania liczby osób kierowanych w poszczególnych latach , co powoduje, że dla oceny skali problemu konieczne jest zsumowanie skierowań w poszczególnych latach.</p> <p>Odnosząc się do zaplanowanych celów i działań w tym obszarze, to niewątpliwie ich katalog wymaga poszerzenia o co wystąpiła Cieszyńska Rada Seniorów przedstawiając zapisy do strategii w Uwagach (BRM.0033/W/34/2021) z dnia 18 czerwca 2021 roku.</p>	
23.	<p>W całym dokumencie brakuje informacji na temat zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia, chociaż tych w Cieszynie jest niewiele. W Strategii nie zaplanowano również żadnej inicjatywy w zakresie utworzenia nowej formy pomocy, chociażby utworzenia Dziennego Domu Opieki dla osób starszych (nazwa, rok utworzenia i środki na realizację). Działanie 2.2.2 Organizowanie, wspieranie dziennych ośrodków wsparcia , w tym domów dziennego pobytu, klubów, świetlic dla osób starszych z liczbą form wsparcia – 3 i liczbą uczestników - 100, wcale nie gwarantuje utworzenia w/w jednostki. Ponadto nie wiadomo czy dane liczbowe dotyczą roku, czy 5-lat.</p> <p>Prawdziwy obraz w/w zasobów ukazuje Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020. Na jej podstawie można stwierdzić, że w mieście nie ma Dziennych Domów Pomocy, Środowiskowych Domów Samopomocy, Klubów Samopomocy, Placówek Opiekuńczo Wychowawczych, w tym Placówek typu rodzinnego, Centrum Integracji społecznej, Klubu Integracji społecznej , Warsztatu Terapii Zajęciowej, Zakładu Aktywności Zawodowej, Spółdzielni socjalnych dla których JST jest założycielem lub członkiem. Rozwój zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia jest konieczny należy go planować i czas skończyć z tym pustosłowiem o „wzmacnianiu działań w wyniku podjętych działań”. A tak na marginesie w Hażlachu rusza wkrótce nowopowstałe Centrum Usług Społecznych w Zebrzydowicach działa Ośrodek Krótkoterminowego Pobytu Dziennego, Wisła ma swój Klub Seniora, w Strumieniu rozpoczęły działalność 4 Kluby Seniora.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona.</p> <p>W poszczególnych obszarach problemowych zostały opisane zasoby gminy. W działaniach Strategii zaplanowano m.in. Działanie 2.2.2. Organizowanie, wspieranie dziennych ośrodków wsparcia, w tym domów dziennego pobytu, klubów, świetlic dla osób starszych.</p> <p>Strategia jako dokument planistyczny, nie stanowi gwarancji realizacji założonych celów i działań.</p>
24.	<p>Analiza SWOT - warto ponownie przejrzeć, bo z pewnością wymaga poprawek czego dowodem jest chociażby dwukrotne wymienienie w obszarze: funkcjonowanie osób starszych MOCNE STRONY poradni geriatrycznej (samodzielny punkt) oraz jako: dostęp do specjalistycznej opieki medycznej -oddział geriatryczny, poradnia geriatryczna.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona.</p> <p>Opisy w mocnych stronach analizy SWOT są sformułowane w różny sposób przez różne podmioty.</p>

Cieszyn, 20.10.2021 r.

Burmistrz Miasta

 Gabriela Staszkiwicz
 (2)